

[no 2772]

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
LANGE HOUSTRAAT 28 'S-GRAVENHAGE

'S-GRAVENHAGE, 20 November 1951

AAN: MIN VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Ref. No. 13866

Fotocopie nr: 47651
FC

2
Jan - 1/51

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: LONDEN
Inhoud (Paraphrase) —

Datum van afzending: 20-11-1951
Datum van ontvangst: 20-11-1951

GEHEIM.

Op het South East Asia Department bleek men op grond van inlichtingen van de Britse Ambassade te Djakarta van mening te zijn dat de Indonesische opwinding over Nieuw Guinea in feite berustte op een oorspronkelijk niet begrijpen van het Nederlandse voorstel tot grondwetswijziging; ik zet hiertegenover het Nederlands inzicht ten dezen uiteen. Thans waren reeds tekenen te onderkennen, die er op wezen, dat de gemoederen in Indonesie kalmeerden en ~~het~~ begrip voor het Nederlandse standpunt toenam. Verder gestadig uitleggen, zowel op ambtelijk niveau, als middels pers, kon er toe bijdragen, dat Indonesie tenslotte toch de verhouding juist ging zien.

Op het Foreign Office overweegt men een demarche te Djakarta inzake Nieuw Guinea, doch Eden zal eerst over een of twee dagen beslissen.

Men zou hier allereerst de Indonesische Regering tot kalmte willen menen en er op wijzen, dat in Zuid Oost Azie belangrijker problemen zijn dan Nieuw Guinea. Zeker was voor Indonesie van meer gewicht het zijne bij te dragen tot vriendschappelijke betrekkingen tot Nederland, ook al in verband met de economische ontwikkeling van Indonesie, Voorts had het geen zin voor Indonesie om moeilijkheden te vreeeren, die slechts tot splitsing tussen Oost en West kunnen leiden.

Dit laatste betreft uiteraard de in geval van Nederlands-Indonesische spanningen steeds mogelijke tegenstelling tussen Australië en India; een dergelijke voor het Gemenebest gevaarlijke krachtproef wenst men te voorkomen. Ik neem aan, dat dit wellicht de voornaamste reden is, die de Britse Regering thans tot handelen brengt.

Voorts zou men door deze demarche de Indonesische Regering er toe willen brengen te erkennen, dat grondwetswijziging een Nederlandse aangelegenheid is, mits de Indonesische Regering ervan verzekerd is, dat dientengevolge niet geprejudicieerd wordt inzake kwesties, die onderwerp van onderhandeling zijn, in casu Nieuw Guinea. Kortom, men wenst alsnog te voorkomen dat Indonesie de grondwetswijziging aangrijpt om Nieuw Guinea te koppelen aan Unie-besprekingen, want men hoopt op de mogelijkheid om het vraagstuk, zodra de Indonesische opwinding is geluwd, weer op de lange baan te schuiven.

Overigens verkreeg ik de indruk, dat men hier de passage aan het slot der Memorie van Toelichting op de grondwetswijziging (pagina 4 en 5) betreffende de primitieve graad van ontwikkeling van de bevolking van Nieuw Guinea (gelijk mutatis mutandis ook voorkomend in de te Parijs overhandigde Nederlandse Aide Memoire pagina 6) niet zeer gelukkig achtte. Op Indonesie kon dit al te gemakkelijk indruk maken alsof de Nederlandse Regering een regeling inzake Nieuw Guinea niettegenstaande onderhandelingen eindeloos wenst te rekken.

MICHIELS 181

PR/CN

- Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—
1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal worden geantwoord.
  2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon worden gesproken.
  3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig te worden opgeborgen.
  4. Klappapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen te worden verbrand (versnipperen is niet voldoende).
  5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door afd. Verbindingen worden vervaardigd.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
LANGE HOUTSTRAAT 28 · 'S-GRAVENHAGE

'S-GRAVENHAGE, 21 November

Ref. No. 13953

AAN: MIN VAN BUITENLANDSE ZA

Fotocopie nr:

47709

F8

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: LONDEN

Datum van afzending: 21-1

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 21-1

GEHEIM.

Referte mijn telegram 181.

Hedenochtend gaf ik het hoofd van de South East A Department, aan de hand van de Memorie van Toelichting een nadere uiteenzetting inzake het punt genoemd in s van mijn opgemeld telegram, hetgeen verhelderend werk Dalton Murray (Scott is tot December te Singapore deelde voorts mede, hedenmorgen wederom een telegrafisch bericht uit Djakarta te hebben ontvangen, waaruit gunstige invloed van Subardjo af te leiden viel.

Hij kon mij nog niet mededelen of Eden instructie een demarche te Djakarta had gefiatteerd, doch vroeg af of een Britse stap wenselijk was, indien de Indonezische gemoederen bereids iets kalmer zijn. Gaarne ontvang ik bericht of ik het Britse optimisme dien te temperen in het oog op Nederlands belang bij zulk een stap.

Dalton Murray heb ik voorts gesterkt in zijn zien dat onjuist begrip voor onze grondwetsherziening goed te wijten is aan falen van het Indonesisch Hoge Commissariaat te Den Haag. Hij zal hier bij Soebandrio en de Britse Ambassade te Djakarta er op aandringen, dat de Indonezische Regering eindelijkweer een HC voor Den Haag wijst.

MICHELIS 182.

Minuor - Distributie	
1. Min. U.O.	
Statu. n.	
W. n. n.	
W. n. n.	

1 Cab / MS